

Guntis Bojārs

Par raidījumu “Aizliegtais paņēmiens” operācija “Ērču sekas. Laima slimība”.

Raidījuma pamatā bija divu cilvēku stāsts par to, kā katrs no viņiem, pārdzīvojot Latvijā ļoti sliktu pašsajūtu, bija meklējuši dažādu ārstu un speciālistu palīdzību. Situācija kļuvusi arvien sliktāka un sliktāka, neviens speciālists nav spējis viņiem palīdzēt, bet tad viņi devušies uz privātajām klīnikā Polijā, kur viņiem abiem uzstādīta diagnoze - Laima slimība, un sāka antibakteriāla terapija. Tagad abi viņi jūtas labāk. Polijā esošās un raidījumā minētā klīnikas ir valstiski atzītas, tām ir izsniegts sertifikāts, ka ļauj nodarboties ar ārstniecību. Tajās esošie ārsti ir ar augstāko medicīnisko izglītību, un viņiem ir ārstu sertifikāti. Tas ir pārbaudīts.

Infektologu vēstulē izteiktie pārmēti:

1. Kritiku infektologiem izsaka “anonīmi ziņotāji”

Jā, minētie divi cilvēku stāsti bija “aizklāti”, viņu vārdi nebija publiski izpausti, bet tā ir absolūti normāla žurnālistiska prakse, turklāt, ņemot vērā, ka šajā gadījumā runa ir par sensitīvu informāciju kā personas veselības dati. Esam arī guvuši absolūtu pārliecību, ka neviens no šiem stāstiem nav izdomāts, jo mūsu rīcībā ir šo personu analīžu izraksti un citi dati, kas apliecina viņu vārdu patiesumu.

2. Raidījums reklamējot - “poļu klīniku alternatīvo medicīnu”, izplata “nepārbaudītu informāciju”, dod “alternatīvās medicīnas padomus” utml.

Pirmkārt, raidījums nevienu no minētajām Polijas klīnikām nesauca vārdā, jo šajā gadījumā, - jā, tās ir privātās klīnikas, un šādā veidā privātos uzņēmumus sabiedriskais medijs nevar reklamēt. Otrkārt, abu – mūsu cilvēku stāstu gadījumos – šo klīniku ārsti nebija lietojuši nekādas alternatīvas metodes. Kā vienā, tā otrā gadījumā bija nozīmētu antibiotiku kursi, un antibiotikas Laima slimības ārstēšanā nekādi nevar uzskatīt par alternatīvu metodi. Tā ir pamata metode.

Treškārt, iespējams, asociāciju nepatiku izraisīja imunologa Laura Līcīša teiktais, ka viņš saviem pacientiem dažkārt iesaka lietot “dabīgās antibiotikas”, bet... šajā gadījumā tas bija viņa viedoklis (tas tā arī tika pasniegts), turklāt raidījumā izskanēja arī citi viedokļi.

3. Raidījumā esot izskanējis Polijas ārsta teiktais, ka uzreiz pēc ērces koduma vajagot dzert antibiotikas, profilakses nolūkos.

Jā, Polijas ārsts tā teica, bet tajā pašā laikā gan imunologs Lauris Līcītis (sižeta daļā), gan arī Latvijas ārstu biedrības prezidente Ilze Aizsiliece (studijas daļā) šādai pieejai nepiekrīta. Visi šie viedokļi tika atspoguļoti. Un raidījumam nav pamata cenzēt kāda viedokli, turklāt tā visi paudēji ir ārsti, tajā skaitā arī Polijas ārsts ir sertificēts ārsts.

4. Pārmēti, ka uz raidījumu netika aicināti infektologi.

Raidījuma sižetā tā tapšanas laikā tika uzrunāti divi infektologi – infektoloģe Ilze Ekšteina, kura bija konkrēta infektoloģe vienā no minētajiem cilvēku stāstiem. Viņa sarunu atteica, norādot, ka sarunāties ar medijiem viņa varot tikai pēc atļaujas saņemšanas no slimnīcas sabiedrisko attiecību nodaļas. Mēs šādu atļauju neprasījām, jo, izrādījās, ka sabiedrisko attiecību nodaļa šādas atļaujas ārstiem neizsniedz – runāt vai nerunāt ir pašu ārstu ziņā. Uzrunājām arī valsts galveno infektologu Ugu Dumpi, kurš telefonsarunas laikā norādīja, ka ir aizņemts un viņam neesot laika runāt ar žurnālistiem. Raidījuma studijas daļā piedalījās Latvijas ārstu biedrības prezidente un, varētu teikt,

visu Latvijas ārstu “mamma” Ilze Aizsilniece, kas šobrīd gatavo zinātnisko publikāciju par Laima slimību. Mums nebija nekāda pamata uzskatīt, ka viņas viedoklis un amats ir nereprezentatīvs. Jāatzīmē, ka, gatavojot otro sēriju par Laima slimību, Latvijas infektologi bija jau daudz atsaucīgāki un visiem pēkšņi atradās laiks runāt ar žurnālistiem.